

Vraag:

Zijn er studies bekend omtrent de economische rendabiliteit betreffende spenen op 21 dagen in vergelijking met spenen op 28 dagen leeftijd van biggen?

Antwoord:

Als kanttekening vermelden we dat volgens de Belgische wet biggen niet mogen worden gespeend voordat ze 28 dagen oud zijn¹. Een uitzondering kan worden gemaakt als het welzijn of de gezondheid van de zeug of van de biggen in het gedrang komt. Dan worden biggen ten vroegste op 21 dagen gespeend. Voorwaarde is dat de biggen dan naar gespecialiseerde voorzieningen worden gebracht die volledig worden leeggemaakt en grondig worden gereinigd en ontsmet vóórdat een nieuwe groep wordt binnengebracht. Deze voorzieningen moeten gescheiden zijn van de voorzieningen waar zeugen worden gehouden.

In meerdere onderzoeken focust men op het effect van een variërende speenleeftijd op o.a. de voederopname, de groei, de voederconversie, het gedrag en/of stressparameters gedurende de batterijfase en/of de afmest. Maar door onder meer verschillen in de proefopzet en het vergelijken van verschillende speenleeftijden, is het niet steeds eenvoudig om de bevindingen uit de onderzoeken te vergelijken.

Eén Amerikaanse studie² focuste in het bijzonder op het in kaart brengen van de kosten en opbrengst bij een speenleeftijd van 12, 15, 18 en 21 dagen. Per gewichtseenheid daalden de kosten van spenen tot slacht en steeg de marge per gespeende big naarmate de speenleeftijd steeg tot 21,5 dagen. De hogere marge bij toenemende speenleeftijd is voornamelijk het gevolg van een hogere groeisnelheid en een lagere mortaliteit, voornamelijk gedurende de eerste 42 dagen na het spenen. In deze studie² kwam dit neer op een verschil van respectievelijk 2,34^{*} en 3,48[#] dollar per gespeende big als de speenleeftijd werd verhoogd van 15 naar 21 dagen. Er werd geschat dat de waarde per gespeende big met respectievelijk 0,39^{*} en 0,58[#] dollar toenam telkens de speenleeftijd met 1 dag werd verhoogd. Maar het is aldus raadzaam om, vooraleer de speenleeftijd en bijgevolg het management aan te passen, de kosten en opbrengst van verschillende speenleeftijden tegen elkaar af te wegen. Dit kan namelijk variëren naargelang de gezondheidsstatus op het bedrijf, de genetica en de kostenstructuur.

¹ [K.B. van 15 mei 2003 betreffende de bescherming van varkens in varkenshouderijen](#)

² Main R.G., Dritz S.S., Tokach M.D., Goodband R.D., Nelssen J.L. (2004). Effects of weaning age on growing-pig costs and revenue in a multi-site production system. Journal of Swine Health and Production 14 (4), 189-197.

* Bij een niet-gelimiteerde capaciteit in de vleesvarkensafdeling. De varkens uit verschillende leeftijdsgroepen kunnen worden aangehouden tot eenzelfde gemiddeld slachtgewicht.

Bij een gelimiteerde capaciteit in de vleesvarkensafdeling. De vleesvarkens worden verkocht aan een vastliggend aantal dagen na het spenen.

Qua groeiprestaties wordt er in de meeste onderzoeken^{2,3,4} een hogere groei gezien bij een toenemende speenleeftijd/speengewicht. De meeste effecten tussen vroeger en later gespeende biggen zijn het duidelijkst kort na het spenen, maar verdwijnen voor het slachten⁵. Bepaalde onderzoekers rapporteerden evenwel dat jonger gespeende biggen (14 t.o.v. 21 dagen) een compensatoire inhaalgroei kunnen realiseren gedurende de afmest⁶. Andere onderzoekers rapporteerden dan weer geen groeiverschillen bij verschillende speenleeftijden (14, 21, 28 en 35 dagen)^{7,8}. Franse onderzoekers³ vergeleken de groei, het gedrag en de hormoongehalten van biggen die respectievelijk op 21 en 28 dagen werden gespeend. Zowel bij de biggen die op 28 als op 21 dagen werden gespeend daalde de dagelijkse groei kort na het spenen. De intensiteit en de duur was wel groter en duurde langer bij de eerder gespeende biggen. Maar er waren geen langdurige effecten.

Dit antwoord werd door het Varkensloket en de leden van het Praktijkcentrum varkens met de meeste zorg en nauwkeurigheid opgesteld. Er wordt evenwel geen enkele garantie gegeven omtrent de juistheid of de volledigheid van het antwoord op uw vraag. De gebruiker van dit antwoord ziet af van elke klacht tegen het Varkensloket, de leden van het Praktijkcentrum varkens of zijn medewerkers, van welke aard ook, met betrekking tot het gebruik van het gegeven antwoord. In geen geval zal het Varkensloket, het Praktijkcentrum varkens of zijn medewerkers aansprakelijk gesteld kunnen worden voor eventuele nadelige gevolgen die voortvloeien uit het gebruik van dit antwoord.

³ Colson V., Orgeur P., Foury A., Mormède P. (2005). Consequences of weaning piglets at 21 and 28 days on growth, behavior and hormonal responses. *Applied Animal Behaviour Science* 98, 70-88.

⁴ Smith A.L., Stadler K.J., Serenius T.V., Baas T.J., Mabry J.W. (2008). Effect of weaning age on nursery pig and sow reproductive performance. *Journal of Swine Health and Production* 16 (3), 131-137.

⁵ Hohenshell L.M., Cunninck J.E., Ford S.P., Kattesh H.G., Zimmerman D.R., Wilson M.E., Matteri R.L., Carrol J.A., Lay D.C. Jr. (2000). Few differences found between early- and late-weaned pigs raised in the same environment. *Journal of Animal Science* 78, 38-49.

⁶ Davis M.E., Sears S.C., Apple J.K., Maxwell C.V., Johnson Z.B. (2006). Effect of weaning age and commingling after the nursing phase of pigs in a wean-to-finish facility on growth, and humoral and behavioral indicators of well-being. *Journal of Animal Science* 84, 743-756.

⁷ Li, L.A., Yang J.J., Xie J.J., Li Y., Du G.M., Jin T.M., Li, R.N., Qin S.Y. (2016). Growth performance and antioxidant capacities in piglets with different weaning age. *The Journal of Animal and Plant Sciences* 26(2), 360-365.

⁸ Landrain B., Hemard M., Caugant A., Desprez F. (1997). Etude des consequences sur les performances de croissance et d'abattage d'un sevrage a 21 jours comparativement a un sevrage a 28 jours. *Journées de la Recherche Porcine* 29, 129-134.